

dobro obiskana letna srečanja starejših. Občina z vsemi društvi odlično sodeluje in na podlagi programov prejema kvalitetne podatke o potrebah starejših. Ti so dobra podlaga za načrtovanje aktivnosti in za načrtovanje občinskega medgeneracijskega središča.

Pred dobrim letom smo se v iskanju odgovora na sodobne potrebe starostnikov zbrali župani sedmih občin (Ivančna Gorica, Loška dolina, Komenda, Pivka, Šentjernej, Železniki in Žiri) in se povezali v *Grozđ malih domov*. Projekt je zamisel kroga vodilnih v sedmih manjših občinah, strokovne podlage pa sta oblikovala družba Firis Imperl in Inštitut Antona Trstenjaka. Projekt v Slovenijo prinaša izvirno rešitev, ki omogoča, da življenje starostnikov poteka čim bolj normalno naprej. Starostniki ostajajo v svoji lokalni skupnosti in ohranjajo svojo socialno mrežo. »Normalno« življenje stanovalcev v domu, osredotočenost na njihove potrebe, razvoj kakovostnih odnosov z bližnjimi, širok izbor programov, povezovanje z lokalnim okoljem, integriranje občanov v skupno skrb za kakovostno in dostojanstveno staranje ter tudi zagotavljanje osebne rasti zaposlenih so bistveni elementi koncepta *Grozđ malih domov*. Ti domovi, zmogljivosti od 50 do 70 mest, zagotavljajo visok standard bivanja, vsi domovi v grozdu imajo skupno upravo, nabavo in vodenje.

V Žireh bo dom poleg 56 postelj predstavljal center celostne sodobne oskrbe starejših. Stal bo poleg zdravstvene postaje. Arhitekturne načrte in program smo usklajevali s potrebami zdravstvene in patronažne službe. Poleg dnevnega varstva je predvidena mobilna enota, ki bo skrbelo tudi za pomoč družinskim oskrbovalcem in za koordinacijo programov medgeneracijskega sožitja.

V Sloveniji obstoječi koncesionarji niso bili pripravljeni ustanavljati manjših domov

za starejše, država pa se odreka novim investicijam, zato smo poiskali investitorja v tujini. To je mednarodno podjetje Orpea s sedežem v Parizu, ki ima v Evropi in drugod po svetu domove s preko 85.000 postelj. Upravljanje našega grozda bi prevzela hčerinska družba SeneCura iz Avstrije.

S petimi izmed sedmih občin članic konzorcija, ki so zadostile pogojem iz razpisa Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, se je slovenska družba Orpea, d. o. o., junija 2017 prijavila na razpis za podelitev koncesij za opravljanje institucionalnega varstva v domovih za starejše. Rezultati še niso znani, smo pa prepričani, da bo ministrstvo prepoznalo pomen realizacije projekta *Grozđ malih domov* za razvoj oskrbe starejših v Sloveniji.

mag. Janez Žakelj, župan

SISTEMATIČNI PRISTOP IN SPOZNAVANJE OBČINE IVANČNA GORICA

Kdo smo? Občina Ivančna Gorica (227 km², okrog 16.500 prebivalcev in 134 naselij) je ena izmed razvojno najbolj prodornih v Sloveniji – tako po razvojnem indeksu (Zlati kamen) kakor po koeficientu razvitosti Ministrstva za finance. Čeprav je demografska slika naše občine zaradi visokega naravnega in priselitvenega prirasta precej boljša od povprečja, se tudi mi srečujemo z vprašanji staranja prebivalstva in iščemo odgovore nanje. V ta namen je župan že v prejšnjem mandatu ustanovil Svet za reševanje problematike staranja prebivalstva in medgeneracijsko sožitje oz. krajše *Svet za starosti prijazno občino*, katerega član sem tudi sam.

Kaj delamo za pomoč in razbremenitev družinskih in drugih neformalnih oskrbovalcev, ki doma oskrbujejo starostno onemogle, kronično bolne in invalidne ljudi?

Po obisku predavanja dr. Jožeta Ramovša in dr. Božidarja Voljča ter kasnejšem posvetovanju smo dojeli, da je potreben celostni pristop in da graditev doma za starejše ni edina rešitev, pa tudi ne prva. V duhu sodobnih usmeritev je treba ponujati rešitve, ki starejšim omogočajo čim dlje dostojno in kakovostno življenje na svojem domu. To je pokazala tudi temeljita raziskava, ki smo se je lotili pod vodstvom Inštituta Antona Trstenjaka, o potrebah, zmožnostih in stališčih prebivalcev Občine Ivančna Gorica na področjih aktivnega in zdravega staranja prebivalstva, oskrbe starih ljudi in krepitve medgeneracijske solidarnosti. Ta raziskava je bila osnova za nadaljnje ukrepanje.

Kaj počnemo? Tako kot mnoge občine v sodelovanju z Domom za starejše občane Grosuplje zagotavljamo pomoč družini na domu in dodatno smo ustanovili dnevno varstvo za starejše v CZBO Šentvid pri Stični. Organizirali smo tri tečaje Inštituta Antona Trstenjaka za družinske oskrbovalce v treh krajevnih skupnostih občine. Po tečaju je v vsakem kraju nastal klub svojcev, ki dobro deluje in je lepo sprejet. Prav tako smo izvedli delavnice *Staranje brez nasilja* in *Preprečevanje padcev v starosti*. Kot že rečeno, je ustanovljen Svet za starosti prijazno občino, ki združuje društva upokojencev in pripravlja usmeritve županu za ukrepanje. V njem so tudi aktivisti in prostovoljci, ki so vključeni v program *Starejši za starejše* ter so seznanjeni s težavami in potrebami ljudi.

Izvajamo pa tudi dejavnosti, ki temeljijo bolj na moralni osnovi: župan obiskuje starostnike, ki dopolnijo 90 let; šolski otroci, društva upokojencev in razna društva izdelujejo novoletne čestitke, ki jih pošljemo starejšim; vsako leto izvedemo prireditev *Vsi smo ena generacija*, na kateri skupaj nastopajo od otrok iz vrtca do pevskega zbora društva upokojencev. Zavedamo se, da potrebujejo

ljudje poleg materialne pomoči tudi pozornost in zavedanje, da niso sami.

Naša spoznanja ob pomoči družinskim oskrbovalcem in naši načrti za delo v prihodnje.

- Prvo spoznanje je, da je nujno sodelovanje z gerontološko stroko za iskanje smiselnih rešitev.
- Drugo, žal negativno spoznanje je, da država hodi počasi in da moramo ukrepati sami ter iskati rešitve.
- Tretje spoznanje: potrebno je povezovanje z drugimi občinami (Grozdi malih krajevnih domov).
- Potrebno je vključevanje v širše okolje in vključevanje domačih deležnikov.
- Rešitve brez mreže prostovoljcev ne bodo ekonomsko vzdržne.
- Treba je vzgajati in vzgojiti mlade za prostovoljstvo.
- Naše sedmo spoznanje o tem pa je, da moramo delovati z lastnim zgledom: kakor bomo mi danes poskrbeli za starejše, bodo jutri mladi poskrbeli za nas.

V prihodnosti pripravljamo projekt, s katerim bomo različne deležnike na področju formalne in neformalne oskrbe povezali v funkcionalnejšo in učinkovitejšo celoto, ki bo sposobna zaznati potrebe ljudi v stiski in jim pomagati pri iskanju rešitev, z nudenjem informacij in tudi z materialnimi sredstvi.

Tomaž Smole, podžupan

OBČINA KAMNIK IMA DOBRE IZKUŠNJE Z USPOSABLJANJEM DRUŽINSKIH OSKRBOVALCEV

Občina Kamnik leži v severnem delu osrednje Slovenije, na prehodu med Gorenjsko ravnjo in Celjsko kotlino, ob vznožju Kamniško-Savinjskih Alp in nedaleč od prestolnice Ljubljane. Srednjeveško mesto